

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
(FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS)

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
โทร. ๐-๔๕๒๑-๐๗๒๓ , โทรสาร. ๐-๔๕๒๑-๐๗๒๔
www.khoksawangubon.go.th

คำนำ

ด้วยเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบ ซึ่งปัจจัยมาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS) โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับองค์กรและผู้สนใจในการสร้างความเข้าใจในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้องค์กรมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑	๑
ความเป็นมา	๑
ส่วนที่ ๒	๒
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๒
๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงทุจริต	๔
๑. การระบุความเสี่ยง	๖
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๗
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๘
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๙
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๑๐
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ในการประชุม คตช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่เสนอให้รัฐบาลประกาศให้ “ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ” ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) โดยกองยุทธศาสตร์และแผนงานเสนอ ทั้งนี้ คตช. ได้มอบหมายให้สำนักงานการทุจริตคอร์รัปชันต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

สืบเนื่องจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๗๖ ประเทศ ลดลงจากปี ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน ๓๘ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๗๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๖๘ ประเทศ ผลคะแนนพบว่า แหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมากในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีแหล่งการประเมินที่คะแนนลดลงทั้งหมด ๔ แหล่งการประเมิน คือ GI (๒๒ คะแนน) WEF (๓๗ คะแนน) PERC (๓๘ คะแนน) และ EIU (๓๗ คะแนน) โดยแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ว่าภาคธุรกิจเกี่ยวข้องกับการทุจริตมากน้อยเพียงใด และการสำรวจจากนักธุรกิจ ที่เข้ามาลงทุนในประเทศว่าภาคธุรกิจต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะเป็นกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตมีจึงเล็งเห็นว่าเพื่อขับเคลื่อนภาครัฐสู่ธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการให้บริการในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อันเป็นการแก้ไขปัญหาการรับสินบนซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินผลคะแนนแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนกลไกภาครัฐให้ดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การทุจริตนอกจากการให้พิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ สำนักงาน ป.ป.ท. จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีคู่มือเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของทุกภาระงาน โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานต้องให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายขององค์กรด้วยการสั่งการหรือมอบหมายให้มีการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต อย่างต่อเนื่อง จริงจังเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและเป็นการยกระดับค่า CPI

ส่วนที่ ๒
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๕
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

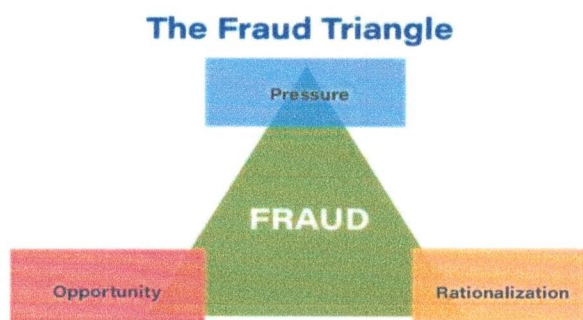
วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน

๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

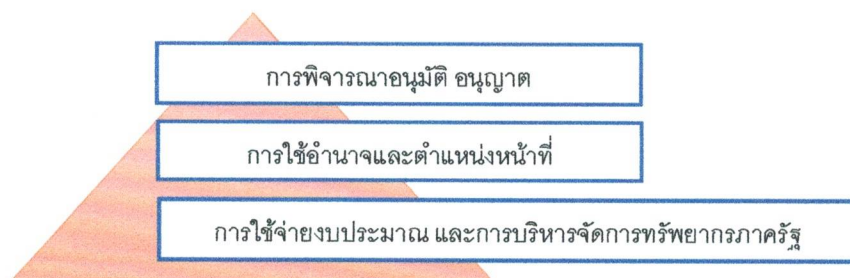
๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

คู่มือนี้จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

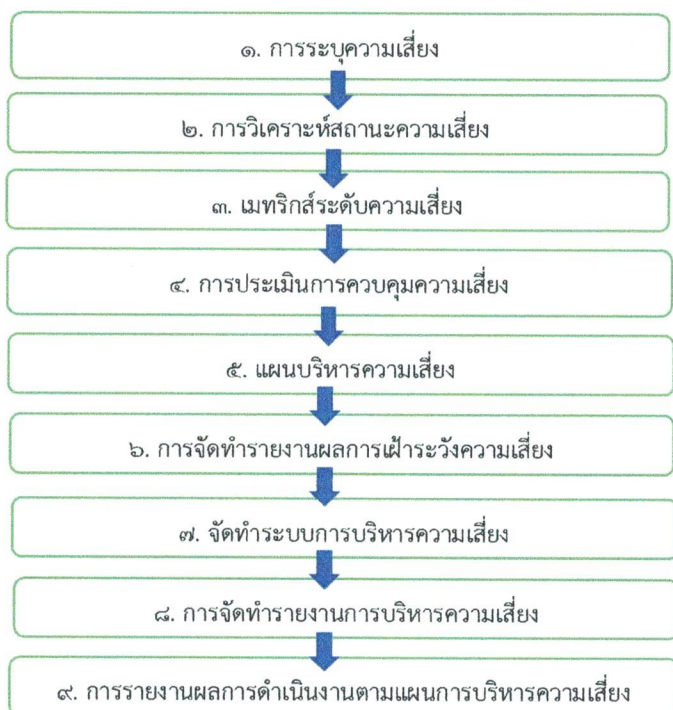
๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

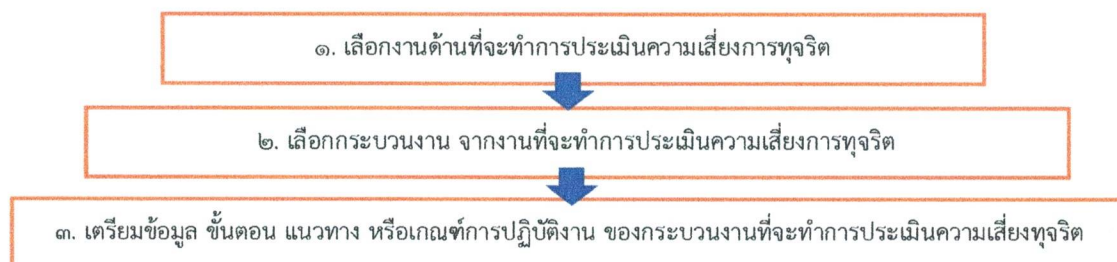

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

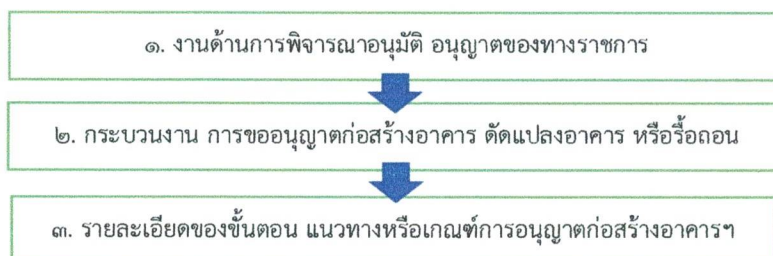

ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงาน จากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตัวอย่างในการประเมินความเสี่ยง ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

(ตัวอย่าง)

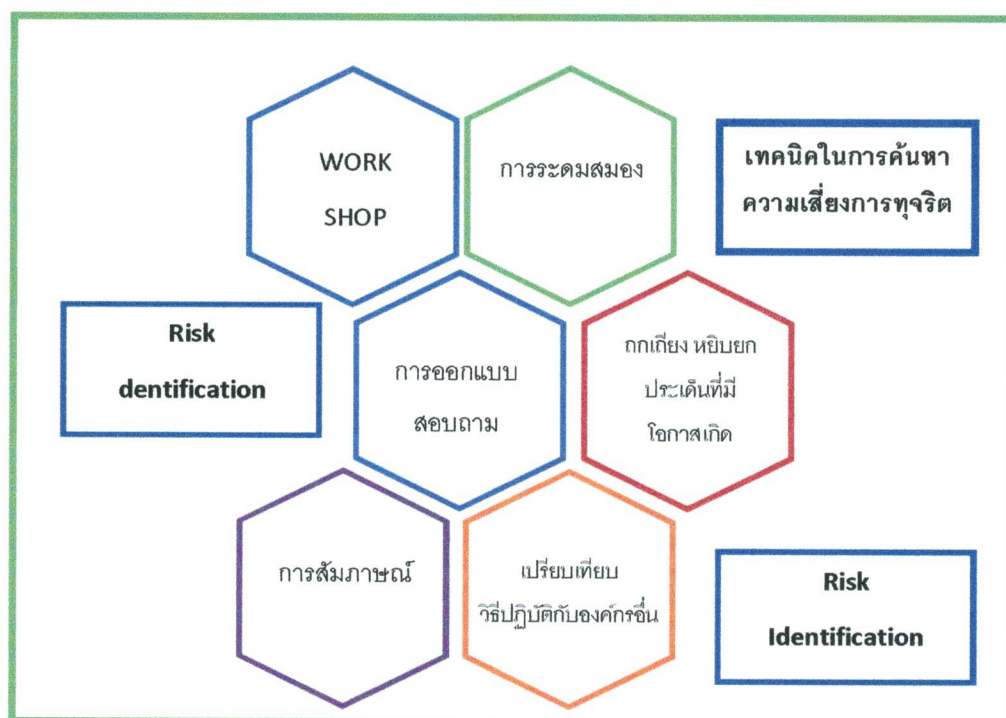

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ตารางระบุความเสี่ยง (known Factor และ Unknown Factor)

Know Factor	ความเสี่ยง ปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่า จะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติดำเนินงานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Know Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ได้ดำเนินการจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นข้อมูลแสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดเหตุการณ์/พฤติกรรม/ประเด็น/กระบวนการที่มีโอกาสในการที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตหรือความเสี่ยงในการทำงานที่มีลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อนภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น , กำหนดปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบหรือกระตุ้นให้เกิดการทุจริต , กำหนดระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต , กำหนดระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต และกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/งานที่มีลักษณะเป็นแนวทางป้องกัน/แก้ไขเหตุการณ์การทุจริตดังกล่าว

การดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริตไว้ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงสุด	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	สูง	มีโอกาส
๒	กลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๑	ต่ำ	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๐	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก
-	ไม่มี	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการ อนุมัติ อนุญาต
- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ การบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

โทรศัพท์ ๐-๔๕๒๑-๐๗๒๓

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known factor และ Unknow factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง
๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสินบนจากหน่วยงาน หรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือ หรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต	✓

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Know Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริตของแต่ละ โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
๑.	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสินบนจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือ หรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต	✓			

เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ – ๓ ระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ – ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้นเป็น must หมายถึง ความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการเงินรายได้ลดรายจ่ายเพิ่มfinancial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้อง ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการกระบวนการภายใน internal process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น + รุนแรง
๑.	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสินบนจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต	๒	๑	๓

การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	ความเสี่ยง การทุจริต คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสินบนจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่นซึ่งอาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต	ปานกลาง		√	

ที่	โครงการ/ กิจกรรม/ มาตรการ	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ไม่มี (-)	ต่ำ มาก (๐)	ต่ำ (๑)	กลาง (๒)	สูง (๓)	สูง มาก (๔)	สูงสุด (๕)		
๑.	การ ป้องกัน การทุจริต และ ประพฤติ มิชอบ	๑. จัดทำ กิจกรรมที่ แสดงถึงการ ส่งเสริม คุณธรรม และความ โปร่งใสของ หน่วยงาน และการ เสริมสร้าง วัฒนธรรม องค์กรให้ ข้าราชการ และ เจ้าหน้าที่มี ค่านิยมใน การ ปฏิบัติงาน อย่าง ซื่อสัตย์ สุจริต	เจ้าหน้าที่ ของรัฐรับ สินบน จาก หน่วยงาน หรือ บุคคลอื่น ซึ่งอาจมี การ เรียกร้อง ให้ ช่วยเหลือ หรือเอื้อ ประโยชน์ จาก องค์กรใน อนาคต	เจ้าหน้าที่ของ รัฐรับสินบน จากหน่วยงาน หรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการ เรียกร้องให้ ช่วยเหลือหรือ เอื้อประโยชน์ จากองค์กรใน อนาคต	๑. จัดทำ ประกาศ เรื่อง นโยบาย การ บริหาร ความ เสี่ยงการ ทุจริตและ ประพฤติ มิชอบ ๒. จัดทำ ประกาศ เรื่อง นโยบาย ไม่รับ ของขวัญ “NO GIFT POLICY”				√				๑. องค์กรบริหาร ส่วนตำบลโคกสว่าง จัดทำประกาศ เรื่อง นโยบายการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ ๒. องค์กรบริหาร ส่วนตำบลโคกสว่าง จัดทำประกาศ เรื่อง นโยบายไม่รับ ของขวัญ “NO GIFT POLICY” ประกาศเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕ - ติดต่อด้วยตัวเอง ที่ อบต.โคกสว่าง - ทางโทรศัพท์ ๐-๔๕๒๑-๐๗๒๓ - ทางเว็บไซต์ของ หน่วยงาน www.khoksawangubon.go.th - Facebook อบต. โคกสว่าง - ทางกล้องแสดง ความคิดเห็น อบต. โคกสว่าง	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการ ยกยอกเงิน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
ชื่อผู้รายงาน นางสาววิไล หอมหวล ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อ แผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอสำโรง จังหวัด
อุบลราชธานี

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติกรรม ความเสี่ยง	มาตรการดำเนินการป้องกันการ ทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ รับสินบนจาก หน่วยงานหรือ บุคคลอื่น ซึ่งอาจมี การร้องเรียนให้ ช่วยเหลือ หรือเอื้อ ประโยชน์จาก องค์กรในอนาคต	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับ สินบนจากหน่วยงาน หรือบุคคลอื่น ซึ่ง อาจมีการเรียกร้อง ให้ช่วยเหลือ หรือ เอื้อประโยชน์จาก องค์กรในอนาคต	เจ้าหน้าที่ของรัฐ รับสินบนจาก หน่วยงานหรือ บุคคลอื่น ซึ่งอาจ มีการเรียกร้องให้ ช่วยเหลือหรือเอื้อ ประโยชน์จาก องค์กรในอนาคต	๑. องค์การบริหารส่วนตำบล โคกสว่าง จัดทำประกาศ เรื่อง นโยบายการบริหารความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ ๒. องค์การบริหารส่วนตำบล โคกสว่าง จัดทำประกาศ เรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญ “NO GIFT POLICY” ประกาศเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕ - ติดต่อด้วยตัวเอง ที่ อบต. โคกสว่าง - ทางโทรศัพท์ ๐-๔๕๒๑-๐๗๒๓ - ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน www.khoksawangubon.go.th - Facebook อบต.โคกสว่าง - ทางกล่องแสดงความคิดเห็น อบต.โคกสว่าง	๑ กันยายน ๒๕๖๔ – ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๕	ทุก ส่วนราชการ

(ลงชื่อ) ผู้รายงาน
(นางสาววิไล หอมหวล)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง โทร. ๐ ๔๕๒๑ ๐๗๒๓

ที่ อบ.๗๘๑๐๑/๑๕๕ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

เรื่องเดิม

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเป็นกลไกของฝ่ายบริหารมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ นั้น

ข้อเท็จจริง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ได้ดำเนินการจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นข้อมูลแสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดเหตุการณ์/พฤติกรรม/ประเด็น/กระบวนการที่มีโอกาสในการที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตหรือความเสี่ยงในการทำงานที่มีลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อนภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น , กำหนดปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบหรือกระตุ้นให้เกิดการทุจริต , กำหนดระดับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการทุจริต , กำหนดระดับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการทุจริต และกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/งานที่มีลักษณะเป็นแนวทางป้องกัน/แก้ไขเหตุการณ์การทุจริตดังกล่าวเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริตไว้ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงสุด	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	สูง	มีโอกาส
๒	กลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบางครั้ง
๑	ต่ำ	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๐	ต่ำมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นยาก
-	ไม่มี	ไม่มีโอกาสดังเกิดขึ้น

ข้อพิจารณา...

ข้อพิจารณา

จึงขอรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาววิไล หอมหวล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

- เพื่อโปรดทราบ

(นางสาวณัฐพร โกมลศรี)

นักจัดการงานทั่วไป รักษาการแทน

หัวหน้าสำนักปลัดฯ

- เพื่อโปรดทราบ

(นายเอกภพ กองศรีมา)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- ทราบ/ประกาศให้ประชาชนทราบทั่วกัน

(นายไพฑูริ นามสูง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบ ซึ่งปัจจัยมาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาดันต่อที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS) โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับองค์กรและผู้สนใจในการสร้างความเข้าใจในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้องค์กรมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายโพธิ์ นามสูง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง